

גשר הגלילים

מאז מלחמת ששת הימים ישבנו על תעלת סואץ. היו מתווכים (למשל גונר ירינג) שהציעו לפתוח את התעלה למעבר ואנחנו לא הסכמנו. למה? עד היום איני מבין. ההתנגדות של גולדה נראתה לי כל-כך טיפשית שהמצאתי לה הסבר משלי. זה היה בעיצומה של מלחמת ויטנאם והתעלה הסגורה האריכה לרוסים את קווי האספקה לויטנאם. לכן חשבתי שבוודאי האמריקאים ביקשו מאיתנו לא לפתוח את התעלה. כשהתעלה סגורה אפשר להפגין מעליה ואז הם הפגינו אותנו ואנחנו הרסנו להם את הערים, הרוסים נחלצו לעזרתם ואנחנו הפלנו להם מטוסים. אנחנו בנינו מעוזים ומתחנו סוללות והם הקימו רמפות גבוהות מהן פגעו במעוזים ובתנועה מאחורי הסוללות. אנחנו הפצנו בעומק מצריים והם פגעו במטוסים שלנו בטילים. ובאותו הזמן הארץ הייתה שקטה ושאננה, לאנשים נמאס לשלם מיסים ולצאת למילואים, משה דיין דיבר על אי היכולת לשאת שני דגלים. משוגע אחד, (איבי נתן), טס למצריים לדבר שלום ושמו אותו בבית סוהר, אבל משה אמר "טוב שרם-א-שיך בלי שלום משלום בלי שרם-א-שיך."* נאצר הלך לעולמו ומשה אמר "בבניין הארץ ננוחם". סאדאת שבא במקומו הכריז כל שלושה חודשים "בעוד מאה ימים תקרה מלחמה" ואנחנו צחקנו באחת הפעמים גייסו אותנו כתיגבורת לקו. אחד מאיתנו היה חבר כנסת ושמו אמרי טוב. הוא סיפר שבשיחות סודיות שהתקיימו אז, בינינו ובין מצרים הציעו המצרים שנוזו מן התעלה והם יפתחו ויפעילו אותה ולא תהיה עוד מלחמה, גולדה סירבה. ישבנו שם בחול כחודש ימים והשתזפנו. הזמנו את מפקד החזית דוביק תמרי (אחד משלנו) לשאלות ותשובות. שאלנו אותו: למה יושבים במעוזים? וענה: "בעצם אין בכך טעם, אבל אם אנחנו לא נשב שם הם ישבו ואם הם ישבו אז נצטרך לגרשם ולכן אנחנו יושבים שם" אתה הבנת את זה ברוך? חזרנו לארץ השאננה. קיבלנו מכתב מן הצבא בזו הלשון "להווה ידוע לך שאתה כבן 40 ואתה יכול לעזוב את הצנחנים." כבר בגיל 30 קיבלנו מכתב כזה, אבל אז אספו אותנו לרמלה ואמרו נכון! אתם יכולים ללכת, אבל בעוד חודש תפרוץ המלחמה ואתם תפסידו אותה אז נשארנו והיא אכן פרצה... הפעם לא נשארנו. אני עברתי ליחידת שולחן, שמשון עבר לאן שעבר, אבל המלחמה בכל זאת פרצה. טילפנתי לשמשון ושנינו למ"פ שאמר "אתם נחוצים", נסענו ובאנו. כולם כבר היו שם יומיים. האחרונים באו מרמת הגולן וסיפרו בפנים נפולות שהמלחמה לא כתמול שלשום. הלכנו לאפסנאות וכבר לא היו שם לא מדים ולא נשק. שמשון חתם על בזוקה ללא פצצות ואני על מאג נטול כדורים. נסענו לחפש את המלחמה בגולן שם ראינו איך טיליהם מפילים את מטוסינו כזבובים. חזרנו לתל נוף עלינו על מטוס וירדנו לסיני. גם שם הייתה המלחמה קשה. ערב בואנו נכשלה התקפת הנגד שהייתה צריכה להגן על הבית השלישי (כדברי משה). לא היה לנו רכב נושא נשק וברכב שהיה לא הייתה חצובה שאפשר להרכיב עליה את המאג שלי ובכך להפוך אותו לנושא נשק. לכן נשלחתי לסדנת השיריון הקרובה בכדי להתקין בו חצובה. באתי בצהריים ואכלתי איתם. מולי ישב חייל צעיר רועד כעלה נידף. שאלתי אותו מאיפה? אמר: חזרתי מהתקפת הנגד. שאלתי מה היה? אמר: "רגלים מחופרים דפקו אותנו בטילים ואין מה לעשות כנגד זה." ירד חושך והגיע אוכל הפעם לכיבות תפוחי

---

*משה דיין שר הביטחון

אדמה. בעוד אני אווז את הליביה ביד ראיתי שכולם נאספו אל מול המגד והכריזו שביתה. המגד שאל: " שביתה על מה?" וענו: "לא נתנו גרביים". המגד הופתע, התעשת ואמר: "שלוש מאות הטנקים העומדים פה בחזית אל מול כל הצבא המצרי, הם המכשול היחיד העומד בינו ובין ביתכם, משפחתכם ומדינת ישראל. ביום הם דופקים לנו מאתיים ובלילה אתם מחיים אותם. בלעדיכם אין מה שיעצור אותם ואתם מדברים על גרביים?" אפילו לנפולאון לא היה יוצא נאום טוב מזה. השביתה נגמרה ואני חזרתי לפלוגה שהפכה בינתיים לגדוד. בסך הכל לא יותר ממאה חיילים וקצת ג'יפים, אך נקרא "גדוד חיר נ.ט...". הגדוד הסתובב בחזית ו"חיפש עבודה". בלילה הבא נשלחנו ע"י אריק שרון מפקד אחת האוגדות כדי לפרוץ לו דרך בחווה הסינית, אבל על זה לא בסיפור הזה. אני נשארתי על ציר טירטור, הציר שבו רוכזו הכוחות שאמורים היו לחצות את תעלת סואץ. ובציר היה פקק תנועה אדיר. רוכבי הג'יפים בגדוד שלנו קיבלו משימה לפתוח את הציר בכדי להעביר בו את התמסחים (סירות מעבורת) וזכורה לי תמונה של קצין אפסנאות כבן חמישים המתחנן בדמעות שייתנו לו להעביר אספקה ליחידתו שאחרת אין להם לא מה לשתות לא מה לאכול ולא במה להילחם. לבסוף מצאתי את עצמי במקום שבו היה מונח הגשר. וזה דבר הגשר. מקדמת דנא צבאות חוצים נהרות. יוליוס קיסר חצה את הריין ומשה רבנו את הים, והיום צבאות במדינות מתוקנות יודעים לחצות נהרות... מה לעשות ואנחנו חיים במדבר ובמדבר אין נהר. את נחל אלכסנדר אפשר לחצות בהליכה ואת הירדן בישיבה. כל זה היה נכון עד שכבשנו את סיני וקיבלנו תעלה שהיא אומנם מעשה ידי אדם, אבל יותר נהר מנהר. כאשר התעלה בדינו היינו צריכים לרכוש את היכולת לעבור אותה ולצורך זה הומצא גשר הגלילים. גשר הגלילים מהו? ובכן לחצות נהר אפשר במעבורת (סירה מובילה לרוחבו, תמסח), גשר נשען על עמודים, גשר תלוי בכבלים, גשר הבנוי כקשת (כמו הגשר על נהר ארנהם עליו עוד יסופר). אבל יש עוד מין של גשר שהוא צירוף של האפשרות הראשונה והשנייה. גשר סירות. מעמידים סירה ליד סירה לכל רוחב הנהר ועליהן מניחים גשר. בשעת הקרב כל עוד לא עברו כוחותינו לצד האחר, לאויב היתרון וצריך להקים את הגשר מהר כדי לעבור לצד האחר ולהכריעו שם. גשר סירות הוא הפתרון הטוב ביותר לשעת הקרב כי הוא נבנה הכי מהר. מביאים סירות מוכנות מראש אל תוך הנהר ובונים עליהן גשר מחלקים מוכנים מראש. גשר הגלילים היה גשר סירות מוכן כולו מראש. ולכן עובר עוד יותר מהר. בגשר הגלילים הסירות והגשר המונח מעליהן הכל מוכן מראש ומחכה במקום שגם הוא מוכן מראש. בשעת קרב דוחפים את הדבר הזה בבת אחת אל תוך הנהר מצידו האחד עד שהוא מגיע אל צידו האחר ואז נוסעים עליו כבחרבה. בעוד אני עומד בצד הדרך וחווה בבלגן (שהוא המלחמה) תותחי ענק שלנו יורים עליהם ופגזי תותחיהם מתפוצצים עלינו, והנה אני רואה את "מה שלא ראתה שפחה על הים" גשר הגלילים (שטרונגול באורך של יותר ממאתים מטר בגובה של קומת איש ויותר וברוחב של יותר מטנק) נוסע במעלה גבעות החול בתוך פטריות עשן הפגזים וענני אבק כשהוא רתום לכ-20 טנקים ענקיים המעלים עשן שחור. ססיל-דה-מיל לו היו בידו כל ההון וכל הצבא שבעולם לא היה עולה בדעתו לביים מחזה כזה. זה לא צלח ואת התעלה עברנו יום יומיים לאחר מכן בתמסח (בספינת מעבורת). למה לא צלח? מפני שהגשר יכול היה לעבור את התעלה במישור ולא בגבעה, אבל אחרי שהומצא נוצר מצב חדש

ועם ישראל לא רצה לוותר על שרם-א-שיך, אבל גם לא היה מוכן להילחם ואפילו לא לשלם והגשר, אשר לא התאים לעם שליו ובוטח, נשכח נזנח והועבר למקום אחר.